

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/54/54/97

WYBORY PARLAMENTARNE '97 - PREFERENCJE W KWIETNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ '97

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Nadchodzące wybory parlamentarne coraz wyraźniej stają się obecne w życiu politycznym kraju. Partie opozycyjne podejmują strategiczne decyzje wobec zbliżającej się kampanii. Akcja Wyborcza „Solidarność” i Ruch Odbudowy Polski planują wystawienie wspólnych kandydatów do Senatu. Nad strategią wyborczą pracuje również Polskie Stronnictwo Ludowe. Na samodzielny start w wyborach zdecydowała się Krajowa Partia Emerytów i Rencistów.

Ważnym wydarzeniem określającym krótkookresowe cele polityczne wydaje się sprawa referendum konstytucyjnego. Po apelach ROP wzywających do odrzucenia w referendum konstytucji przyjętej przez Zgromadzenie Narodowe, ostatnio podobny apel wystosował także przewodniczący AWS. Wydaje się, że w tej sytuacji referendum konstytucyjne będzie w dużej części wydarzeniem politycznym, ujawniającym wielkość poparcia dla ugrupowań opozycji pozaparlamentarnej.

W kwietniu¹ udział w wyborach, gdyby odbywały się one w najbliższym czasie, zadeklarowało 65% badanych, a więc niemal tyle samo, co przed miesiącem (63%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (83) przeprowadzono w dniach 11-15 kwietnia ‘97 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski (N=1201).

PREFERENCJE PARTYJNE OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ W WYBORACH DO PARLAMENTU

Tabela 1

w procentach

Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu i Senatu?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	1996				1997			
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
Akcja Wyborcza „Solidarność”	21	20	26	23	25	24	24	26
Sojusz Lewicy Demokratycznej	22	23	22	18	20	22	23	23
Unia Wolności	8	7	7	8	4	8	8	8
KPEiR - Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	-	-	5	3	6	3	5	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	15	12	11	12	10	10	10	7
Ruch Odbudowy Polski	7	9	8	8	8	6	6	6
Unia Pracy	9	8	7	8	5	7	5	5
Unia Polityki Realnej	3	2	2	2	1	2	2	2
BBWR/Blok dla Polski	-	4	1	2	4	1	1	1
Inna partia lub organizacja	3	0	1	1	1	0	3	2
Trudno powiedzieć	11	14	11	14	16	16	13	14
N	734	724	707	706	666	735	744	777

Najwięcej osób oddałoby swój głos na AWS, a tylko nieco mniej na SLD. Ostatni miesiąc nie przyniósł znaczących zmian w poziomie poparcia dla obu tych ugrupowań. Obie te formacje nadal uzyskują zbliżone notowania i wyraźnie dystansują pozostałe partie.

W kwietniu pogorszyły się nieco notowania drugiego z koalicjantów - PSL (spadek poparcia o 3 punkty procentowe). Równie niskie poparcie partia ta uzyskiwała ostatnio w listopadzie i w grudniu '95. Obecne pogorszenie się wyników może być efektem przewlekłego konfliktu w PSL, jaki toczył się ostatnio na tle oceny polityki rolnej i obsady stanowiska ministra rolnictwa.

W ciągu ostatniego miesiąca nie zmieniło się poparcie dla pozostałych liczących się obecnie ugrupowań. Unia Wolności uzyskała takie same notowania jak w lutym i w marcu. Od trzech miesięcy na nie zmienionym poziomie kształtuje się też poparcie dla Ruchu Odbudowy Polski.

Do grona partii, które mają szansę wejść do parlamentu, należy też Krajowa Partia Emerytów i Rencistów. Poparcie dla niej deklaruje obecnie 7% badanych wybierających się do urn. Na granicy 5-procentowego progu nadal oscylują natomiast notowania Unii Pracy.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)bym w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału (%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	65	18	17	1201
Płeć				
Mężczyźni	68	15	17	568
Kobiety	62	20	18	633
Wiek				
do 24 lat	57	27	17	167
25-34	61	18	21	213
35-44	64	18	18	242
45-54	71	16	14	237
55-64	72	14	14	152
65 lat i więcej	65	15	19	190
Miejsce zamieszkania				
Wieś	63	18	18	444
Miasto do 20 tys.	69	18	14	141
od 21 do 100 tys.	63	20	17	241
101-500 tys.	69	16	15	245
501 tys.i więcej mieszk.	63	17	20	130
Region				
Północny	61	21	18	124
Zachodni	60	19	21	135
Środkowozachodni	70	14	16	200
Środkowy	64	17	19	231
Wschodni	58	21	22	131
Południowo-wschodni	69	20	11	183
Południowo-zachodni	69	16	15	197
Wykształcenie				
Podstawowe	55	22	23	377
Zasadnicze zawodowe	66	18	17	328
Średnie	70	17	13	390
Wyższe	80	9	10	106
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	73	17	10	95
Prac.umysł.niż.szczębla	69	19	12	113
Pracownicy fiz.- umysł.	61	24	15	73
Robotnicy wykwalifikowani	66	16	18	140
Robotnicy niewykwalifik.	44	36	21	56
Rolnicy	61	24	16	65
Prywatni przedsiębiorcy	66	16	18	71
Bierni zawodowo				
Renciści	66	18	17	144
Emeryci	68	13	18	210
Uczniowie i studenci	62	22	17	63
Bezrobotni	63	14	22	101
Gospodynie domowe i inni	64	12	24	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	68	18	14	134
Sektor państwowy	67	21	12	141
Sektor prywatny	64	17	18	299
Spółdzielczość	63	37	0	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	59	17	24	264
201 - 325	64	17	19	224
326 - 449	62	21	18	210
450 - 599	72	15	12	173
Powyżej 599 zł	75	15	10	192
Ocena własnych war. mater.				
Złe	58	18	24	323
Średnie	63	20	17	545
Dobre	75	14	11	332
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	76	12	12	74
Raz w tygodniu	68	18	14	622
Kilka razy w miesiącu	58	21	20	160
Kilka razy w roku	62	17	21	235
W ogóle nie uczestniczy	60	15	25	106
Poglądy polityczne				
Lewica	76	10	14	242
Centrum	62	18	20	334
Prawica	81	10	9	347
Trudno powiedzieć	38	35	27	276

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	AWS	Blok dla Polski	KPEiR	PSL	ROP	SLD	UPR	UP
Ogółem	26	1	7	7	6	23	2	5
Płeć								
Mężczyźni	28	1	4	8	8	23	2	4
Kobiety	24	0	11	7	4	22	2	6
Wiek								
do 24 lat	19	1	2	6	2	18	8	8
25-34	28	0	1	10	7	14	2	7
35-44	27	2	4	5	7	20	1	5
45-54	26	1	2	10	8	33	1	6
55-64	22	1	18	3	7	24	0	3
65 lat i więcej	28	0	19	8	3	22	2	1
Miejsce zamieszkania								
Wieś	25	0	9	14	4	16	1	5
Miasto do 20 tys.	23	0	10	5	6	22	3	5
od 21 do 100 tys.	28	2	5	6	5	26	1	4
101-500 tys.	25	2	6	1	9	31	2	6
501 tys.i więcej mieszk.	27	0	4	2	11	21	5	4
Region								
Północny	19	1	8	5	11	37	7	1
Zachodni	21	2	10	4	5	32	2	7
Środkowozachodni	24	0	8	8	4	23	1	4
Środkowy	24	1	6	10	9	21	2	3
Wschodni	31	2	13	8	11	13	3	7
Południowo-wschodni	26	1	4	8	3	20	0	5
Południowo-zachodni	32	1	7	5	2	18	0	7
Wykształcenie								
Podstawowe	25	1	15	8	3	19	1	5
Zasadnicze zawodowe	33	0	3	11	8	17	0	7
Średnie	22	1	5	5	6	27	3	4
Wyższe	17	0	4	4	6	33	6	2
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier.,inteligencja	15	0	3	4	7	36	5	1
Prac.umysł.niż.szczębla	22	0	0	12	3	24	4	8
Pracownicy fiz.- umysł.	17	2	1	4	6	23	8	4
Robotnicy wykwalifikowani	41	1	0	4	13	20	0	6
Robotnicy niewykwalifik.	54	6	7	10	4	4	0	7
Rolnicy	21	0	1	34	8	16	0	4
Prywatni przedsiębiorcy	25	0	2	5	11	12	0	9
Bierni zawodowo								
Renciści	29	2	18	3	3	26	2	3
Emeryci	24	0	20	7	4	27	0	3
Uczniowie i studenci	21	2	0	0	1	21	6	7
Bezrobotni	18	0	4	6	6	22	1	9
Gospodynie domowe i inni	27	0	5	6	7	12	0	3
Pracujący poza rolnictwem								
Sfera budżetowa	15	0	2	11	5	30	4	7
Sektor państwowy	35	3	1	5	11	20	2	6
Sektor prywatny	28	0	3	8	7	18	3	5
Spółdzielczość	30	0	0	0	22	30	0	2
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 200 zł	28	1	7	11	6	15	2	8
201 - 325	25	0	10	8	7	22	1	10
326 - 449	31	2	9	7	3	24	0	3
450 - 599	29	1	10	3	5	26	2	5
Powyżej 599 zł	20	1	5	2	9	30	5	1
Ocena własnych war. mater.								
złe	29	0	9	6	5	24	1	6
Średnie	27	1	9	10	6	21	2	4
Dobre	22	1	4	5	7	24	3	5
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	47	2	12	0	3	14	0	0
Raz w tygodniu	29	1	8	10	5	15	1	5
Kilka razy w miesiącu	22	1	5	8	9	29	5	3
Kilka razy w roku	16	1	6	3	9	36	1	8
W ogóle nie uczestniczy	9	0	3	3	2	43	7	4
Poglądy polityczne								
Lewica	3	0	5	4	1	68	1	7
Centrum	14	1	8	12	5	20	3	7
Prawica	51	1	4	7	11	1	3	3
Trudno powiedzieć	19	2	16	5	2	5	0	2

(continued)

Tabela 2 (cd.). Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	UW	Inna partia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	2	14	777
Płeć				
Mężczyźni	10	1	11	387
Kobiety	6	2	16	390
Wiek				
do 24 lat	14	5	18	92
25-34	12	3	16	130
35-44	9	2	18	155
45-54	5	0	7	167
55-64	6	0	16	110
65 lat i więcej	6	0	11	124
Miejsce zamieszkania				
Wieś	3	2	20	281
Miasto do 20 tys.	12	4	10	97
od 21 do 100 tys.	8	0	16	150
101-500 tys.	10	1	8	167
501 tys.i więcej mieszk.	18	2	7	81
Region				
Północny	3	1	7	75
Zachodni	7	1	9	81
Środkowozachodni	10	2	16	141
Środkowy	12	0	11	146
Wschodni	0	4	10	76
Południowo-wschodni	6	2	22	126
Południowo-zachodni	12	1	15	133
Wykształcenie				
Podstawowe	2	1	19	206
Zasadnicze zawodowe	6	2	12	215
Średnie	12	1	13	272
Wyższe	18	2	9	83
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	20	2	8	68
Prac.umysł.niż.szczębla	14	0	14	78
Pracownicy fiz.- umysł.	8	0	26	44
Robotnicy wykwalifikowani	7	2	6	93
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	7	25
Rolnicy	0	2	13	39
Prywatni przedsiębiorcy	21	5	10	47
Bierni zawodowo				
Renciści	0	0	14	94
Emeryci	5	0	9	143
Uczniowie i studenci	18	3	21	37
Bezrobotni	4	2	26	64
Gospodynie domowe i inni	8	8	24	45
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	13	1	11	90
Sektor państwowy	6	3	8	94
Sektor prywatny	14	1	12	190
Spółdzielczość	16	0	0	16
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 200 zł	2	4	18	156
201 - 325	6	1	11	143
326 - 449	9	0	13	127
450 - 599	10	0	7	124
Powyżej 599 zł	16	1	10	144
Ocena własnych war. mater.				
Złe	2	3	15	188
Średnie	6	0	15	341
Dobre	16	2	12	246
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	7	0	17	56
Raz w tygodniu	6	2	18	420
Kilka razy w miesiącu	10	1	7	93
Kilka razy w roku	10	2	9	145
W ogóle nie uczestniczy	19	3	8	62
Poglądy polityczne				
Lewica	3	2	5	185
Centrum	10	3	18	206
Prawica	12	0	6	281
Trudno powiedzieć	3	3	43	105